

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Engerdal

Emne: Låving

Bygdelag: Selvåle

Oppskr. av: Andreas Røpiv

Gard: Myrstad

(adresse):

G.nr. 93

Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
 Jon Myrstad, f. 1872 på Kåsfloen i Engerdal. Kårmann.
 Peder Myrstad f. ca. 1903(?) på Sundt(?) i Engerdal. Bond.

SVAR

1. Det vert emne tatt litt løv låving til sauen og til avlæreren som står inne om sommaren.
2. Låvvet var arvisst før.
 Det vart nok tatt låving under siste verds-krigen.
 Brinken av låving tok stutt etter siste verds-krigen.
2. Rein tok Bommarlöv for slätten og höstlöv etter slätten.
 Det meste tok ein leyr, men 9 rogn, selje og asp.
 Rein seier "å ta löv", vera på lövtakst.
 Ordet löva kan 9 myrstad.
3. Rein tar låvvet med lövhakke, eit ljålerot som v. fest på eit stutt skaft.
 Tål vanleg hogg ein med heile treet, så det trengst ikkje nokon reidskap til å byggja ned grønnen.
 Det v. ikkje ask i byggda.
 Selje- og aspelåv vart rispa ~~med~~ (raspe) med banda, putta i sekker ^{eller korgar} og strikk på eit golv (låven) til tork. Det kallast rasplöv og vart nytta som kraftfôr. Det er ikkje mykje selje og asp i byggda.

Rein mykkaar ikkje noko tre i lime banda med
når ein raspør løv.

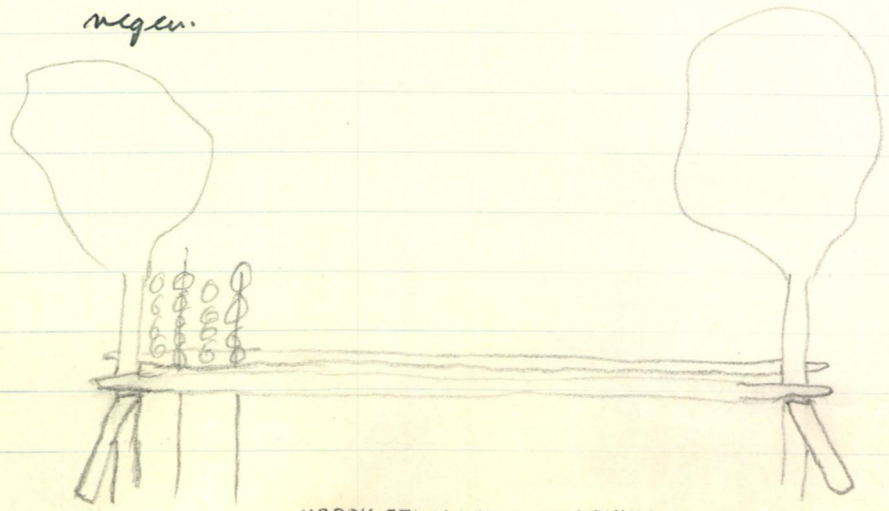
4. Kullebe utkjent

5 Raspørlovet (sjå 3) ber ein heim i skovkloger
eller sekke, tørka det på låven og let det ligge
i hæng dr.

Bjørkløvet vart bündet i kjeruv. Rein rekkar
det for best å frakta det heim med ein gong og
fotukka det inne. Dette vart òg gjort så langt
ein hadde plass tre det. Når det vart tørt,
laq det i høgløa.

Det som ein ikkje fekk inn på den måten,
vart sett opp i löv kjell. Den var laga slik:
på kvar side av stammen på to tre som stod
lagley langt frå kvarandre (2-4 m) vort det
lagt 2 stenge om lag i rammehøg på
bakken. Stengene kvilde på støtter som stod
avrått inn mot treet. Mellom stengene vort
det stukke med tinnue stenge ned i bakken,
og kjeruvene vort "dratt opp" på desse. Mellom
kvar stang vort det lagt eit lag kjeruvet,
ein kjeruv i breidda. Det var ikkje vanleg å
ha noko tak over for, så dei øvste kjeruvene
vort stegge. I det siste var det vanleg å
leggje Hørepapp over

Kjeruvet vart lagt med "rotenden" same
vegen.

Det var så nymist med talet på Kjerve i ein kjell, dei hadde ikkje alle same lengda.

Kjerve var rekna på vaulig måte.

Det er ikkje ast i bygda, og det er ikkje kjent at ein freista ja rana anna laiv saman med haa eller høyet.

Turlaiv er ikkje kjent.

6. Laivet som stod på kjell vart kjørt heime på vinterføre etterkvart som ein troug. Rein måtte passa på å kjera når det ikkje var altfor kaldt, for då miste ein altfor mykje blod.

Loftaksten er ikkje domningas eit.

7. Dei rekna det for frivelt å ha kjørt kring husa, difor tok ein ikkje mykje laiv i innmarka.

Det var mannfolk arbeid å stja opp kjellen og dra opp Kjerve, men eller var mannfolk og kvinnfolk likt om arbeidet.

8. Det laivet som vart tatt heime straks, låg i loa. Der vart oftast det laivet som vart kjørt heime på kjellen, lagt. Raspeliv låg på låvegolvet.

Ku, sau og geit fekk laiv. Grit og sau fekk sommarlovet med den turre kvisten; dei ikkje kvist så likevel. Det var bare mjølkekyr som fekk raspeliv.

9. Rogn-, selje- og aspelaiv vart kalla godlaiv, oftast mytta som raspeliv (sjå 3 og 8). Eller rekna ein laivet på gamal kjørt best, for den har så frön (meyer) kvist.

10. Det er ikkje alu i bygda.

- 11-15. Det er ikkje fellerlaiv i bygda. Bøndene er leilendingar under staten og har fri bruksrett.

B, (-9. Ikkje kjent